

Behandles av:	Møtedato:	Utv. saksnr:	Sakstype:
Bystyret	12.03.2014	040/14	Å P

Arkivnr.: K2-G60	Saksbehandler: Geir Jenssen	Dok.dato: 24.02.2014
Arkivsaksnr.: 14/244 -2	Tittel: Kommunalsjef helse og kultur - ass. rådmann	

Høring - reservasjonsordning for fastleger

Administrasjonens forslag:

- Alle fastleger bør kunne tilby alle allmennlegetjenester, herunder henvisning til spesialisthelsetjenesten, for alle typer sykdommer og tilstander.
- Dersom det likevel åpnes for at enkelte fastleger skal kunne reservere seg mot henvisning til abort, mener Lillesand kommune at det ikke er riktig at dette skal overlates til den enkelte kommune. En såpass alvorlig og prinsipiell sak bør avgjøres av Stortinget for å sikre like rettigheter for kvinner i hele landet uansett hvilken kommune de bor eller oppholder seg i.

12.03.2014 Behandling i Bystyret

Forslag fra Arne Thomassen H: I punkt 1 skal det stå "skal" istedenfor "bør".

Votering:

Vedtak med 23 mot 3 stemmer (26 medlemmer til stede): Forslag fra A Thomassen i kulepunkt 1 vedtas.

Vedtak: Administrasjonens forslag kulepunkt 2 vedtas.

BS-040/14 Bystyrets vedtak er dermed:

- Alle fastleger skal kunne tilby alle allmennlegetjenester, herunder henvisning til spesialisthelsetjenesten, for alle typer sykdommer og tilstander.
- Dersom det likevel åpnes for at enkelte fastleger skal kunne reservere seg mot henvisning til abort, mener Lillesand kommune at det ikke er riktig at dette skal overlates til den enkelte kommune. En såpass alvorlig og prinsipiell sak bør avgjøres av Stortinget for å sikre like rettigheter for kvinner i hele landet uansett hvilken kommune de bor eller oppholder seg i.

Saksopplysninger:

I Regjeringens samarbeidsavtale med KrF ble partene enige om at det skal gis reservasjonsmuligheter for fastleger etter dialog med Den norske legeforening. Avtalen er fulgt opp i Regjeringsplattformen. Et kort sammendrag av forslaget:

- Reservasjonsretten gjelder kun henvisning til abort, og aktiv dødshjelp dersom dette senere skulle bli lovlig i Norge. Henvisning til kunstig befruktning omfattes ikke.
- Det er den enkelte kommune som skal avgjøre om det skal inngås avtaler om reservasjonsrett med en eller flere fastleger. Andre kommunalt ansatte leger som ikke er fastleger, kan også omfattes av ordningen.
- Reservasjonsretten er ikke absolutt: Dersom det ikke er mulig å sikre kvinnens rettigheter, skal kommunen og legen ikke inngå avtale om reservasjon. Dersom forutsetningen for en inngått avtale ikke er til stede, kan kommunen si denne opp.
- Legen skal inngå en forpliktende avtale med en kollega som må garantere kvinnen time senest neste dag for henvisning til abort. Legen må også skriftlig informere hver enkelt pasient på listen om at hun eller han reserverer seg, det er ikke nok med oppslag på venterommet.
- Kvinnen kan skifte fastlege utenom de to gangene i året hun vanligvis har rett til dersom det dreier seg om skifte til en lege som ikke har reservert seg mot henvisning til abort. Det arbeides med å endre HELFO sine systemer slik at det blir mulig å effektivt skifte fastlegesifte umiddelbart, ikke neste måned som nå.
- Sanksjonsmuligheter overfor kommuner og leger som ikke følger lover og forskrifter om reservasjonsretten er lagt til Fylkesmannen. En lege som bryter lov eller forskrift kan tildeles advarsel fra Statens Helsetilsyn.
- Kommunene er ikke gitt sanksjonsmuligheter overfor leger som fortsetter å reservere seg mot henvisning til abort etter at avtalen er blitt sagt opp.

Administrasjonen viser til forespørsel fra Abel Cecilie Knibe Hanssen A, og administrasjonen mener at svar gis i gjennom dette saksframlegget. Saken er lik den saken som fremmes for politiske organer i Kristiansand kommune.

Vurdering:

Dokumentet varslar en prinsipiell endring i fastlegeordningen, fordi lov og forskrift i dag ikke gir fastlegene rett til å reservere seg mot noen form for fastlegearbeid. Alle som arbeider som fastlege i dag, har gått inn i yrket uten en slik rettighet. Prinsipielt er en slik endring betenkelig. Den kan bidra til å uthule det universelle samfunnsoppdraget som fastlegene har. En rett som en fastlege får til å reservere seg mot en oppgave, vil føre til en reduksjon i pasientenes rett til nødvendig helsehjelp. I dette tilfelle er det de abortsøkende kvinnene som får avgrenset sine rettigheter etter abortloven. En ser at dette er konfliktfylt for enkelte leger, men hensynet til kvinner i en sårbar livssituasjon må veie tyngst. En ser også at reservasjonsrett innen ett område kan føre til uthuling av et av grunnlagene for hele fastlegeordningen.

Det å veie legenes behov for å kunne reservere seg opp mot pasientenes innskrenkede rettigheter, er en politisk sak. I dokumentet er det lagt opp til at kommunene selv skal avgjøre om de skal inngå avtaler om reservasjonsrett med enkelte leger. Begrunnelsen er at kommunene er de som forvalter avtalene med fastlegene. Det er betenkelig å overlate en slik alvorlig avgjørelse til den enkelte kommune. Etter at et stort antall kommuner har protestert på dette, har Helseministeren signalisert at han vil se nærmere på dette punktet.

Uansett om Stortinget fastsetter reglene for reservasjon, eller om det blir opp til den enkelte kommune å gjøre dette, vil det oppstå problemer der kommunen og legen ikke klarer å oppfylle kravene som må oppfylles før man kan inngå avtale om reservasjon. For de leger det gjelder, er dette et alvorlig samvittighetsspørsmål som i liten grad blir påvirket av om det rent praktisk lar seg gjøre å gi legen reservasjonsrett. Høringsdokumentet drøfter i liten grad hvorledes slike situasjoner skal håndteres. Det er ikke lagt opp til at legen i slike tilfeller kan sies opp fra sin fastlegeavtale. Dermed kan det oppstå situasjoner som er helt fastlåste, og der pasientenes rettigheter ikke kan oppfylles.

Saksdokumenter:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	21.01.2014	Helse- og omsorgsdepartementet	Høringsbrev

Lillesand, 14.03.14

Utskrift sendes:

Saksbehandler – til oppfølging